

HET PROBLEEM

In 2020 zaten er ruim 1.800 kinderen voor korte of langere tijd in de gesloten jeugdzorg. Kinderen met forse trauma's, complexe problematiek en enorme hulpvragen. We helpen deze kinderen niet door ze op te sluiten. Uit onderzoek weten we al lang dat opsluiting en andere vrijheidsbeperkende maatregelen leiden tot psychische problemen en nieuwe trauma's. Kinderen zijn er de dupe van dat we in Nederland nog steeds niet in staat zijn om passende hulp te bieden aan deze kinderen.

Ons standpunt:

- Opsluiten helpt niet, het blijkt zelfs schadelijk. Dat is al reden genoeg om ermee te stoppen. In een beschaafd land als Nederland moet je niet accepteren dat zorg door de overheid leidt tot extra schade bij kinderen die toch al met 1-0 achterstaan.
- We schenden bovendien de rechten van het kind. Kinderen op civielrechtelijke basis opsluiten is een uiterste maatregel volgens het Kinderrechtenverdrag. Nederland houdt zich daar niet aan en grijpt te makkelijk en te vaak naar deze uiterste maatregel.

HOE LOSSEN WE DIT OP?

Het Vergeten Kind wil met de campagne bereiken dat het plaatsen van kinderen in de gesloten jeugdzorg stopt en dat er goede alternatieven komen die kinderen wel helpen. De stichting streeft naar twee dingen:

1. **Een aanpassing van de jeugdwet (o.a. schrappen hoofdstuk 6), waardoor er geen gesloten machtiging meer afgegeven kan worden door de kinderrechter.** Dit is hoofdzakelijk een politiek besluit.
2. **In hoog tempo ontwikkelen van alternatieven, waardoor de kinderen om wie het gaat de zorg krijgen die ze nodig hebben.** Vaak komt het gesloten plaatsen van een kind voort uit onmacht, handelingsverlegenheid en gebrek aan een goed alternatief. Het Vergeten Kind doet handreikingen door een manifest te schrijven met daarin vooral aandacht voor de woonsituatie van de kinderen. Zij hebben een thuis nodig waar voldoende liefde, aandacht en nabijheid geboden wordt.

WAT IS GESLOTEN JEUGDZORG? EN WAT HET NIET?

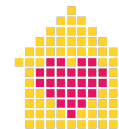
Gesloten jeugdzorg noemt men in Nederland JeugdzorgPlus, wat sinds 2008 bestaat. In de gesloten jeugdzorg zit je niet omdat je als kind straf nodig hebt, maar omdat je behoefte hebt aan zorg; het is een zorgmaatregel. Kinderen worden opgesloten, omdat ze gedrag laten zien waardoor ze een gevaar zijn voor zichzelf of hun omgeving. Bijvoorbeeld omdat ze suïcidaal zijn, zichzelf beschadigen en/of gefrustreerd en agressief zijn. Kinderen worden er geplaatst als de kinderrechter daarvoor een machtiging geeft. In de gesloten jeugdzorg 'mag' er meer dan in de reguliere open zorg, aangezien er vrijheidsbeperkende maatregelen mogen worden gebruikt.

Kinderen kunnen bijvoorbeeld:

- alleen met toestemming van het instellingsterrein af
- opgesloten worden op hun kamer of in een isoleercel
- vastgepakt en/of gefixeerd worden door begeleiders
- gecontroleerd worden (bijvoorbeeld een kamerdoorzoeking of een urinecontrole)
- alleen contact hebben met familie of vrienden als daar toestemming voor is
- verplicht worden tot (medische of psychologische) behandeling

Onder gesloten jeugdzorg valt **niet**:

- *gedwongen opnames van jongeren in een gesloten behandelsetting binnen de GGZ via de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz).* Dit is ook een zorgmaatregel waarmee je opgesloten kunt worden, maar deze valt onder andere wet- en regelgeving. Probleem is dat er wachtlijsten zijn, geen opnameplicht en dat de GGZ daardoor mede in stand houdt dat er kinderen geplaatst worden in de gesloten jeugdzorg. Vanuit de GGZ worden kinderen

bijvoorbeeld doorgeplaatst naar gesloten jeugdzorg of staan kinderen te lang op een wachtlijst waardoor de kinderrechter geen ander alternatief meer ziet dan het afgeven van een machtiging voor gesloten jeugdzorg. In 2020 werden in totaal 231 kinderen gesloten geplaatst met een Wvvgz-machtiging.

- *het uitzitten van een celstraf*. In de jeugdgevangenis (officieel Justitiële Jeugdinstelling) zitten jongeren die een straf opgelegd hebben gekregen van de strafrechter of een PIJ-maatregel (ook wel 'jeugd-tbs' genoemd). Dat betekent dus dat er altijd een strafbaar feit is gepleegd.

ONDERZOEK 'IK BEN HET NIET WAARD, DUS DROPPEN ZE MIJ MAAR HIER'

De gesloten jeugdzorg is een onveilige plek voor kinderen. Ze maken er geweld en te veel repressie mee. Bovendien wordt ze door gebrek aan goede behandeling en onderwijs de kans ontnomen om zich te ontwikkelen en te herstellen. Kinderen komen daardoor beschadigd uit de gesloten jeugdzorg, met extra problemen, zoals traumatische herinneringen en angsten.

Klik [hier](#) voor de confronterende bevindingen van het onderzoek (factsheet en volledig onderzoek).

ACTIVITEITEN TIJDENS DE WEEK VAN HET VERGETEN KIND 2022

VRIJDAG 28 JANUARI:

SYMPOSIUM 'GESLOTEN JEUGDZORG: OP ZOEK NAAR HET ALTERNATIEF'

Op het symposium staat centraal wat er moet veranderen om betere en meer passende zorg te bieden aan kinderen die nu in de gesloten jeugdzorg worden geplaatst. Er zijn diverse kennis- en inspiratiesessies, o.a. van ervaringsdeskundigen van ExpEx. Genodigden zijn jeugdzorgprofessionals, bestuurders, wethouders en beleidsmakers. Ambassadeur Jamai Loman is de dagvoorzitter. Er wordt uitgezonden vanaf Buitenplaats Kameryck in Kamerik en je kunt het live online volgen. Starttijd is 09.30 uur.

MAANDAG 31 JANUARI en DINSDAG 1 FEBRUARI:

TOUR LANGS HET WERKVELD EN MEDIA

Het Vergeten Kind gaat met ervaringsdeskundigen, directeur Margot Ende-van den Broek en enkele ambassadeurs op pad met een bus die is ingericht als slaapkamer in de gesloten jeugdzorg. Het Vergeten Kind nodigt belangrijke stakeholders uit voor een goed gesprek in deze wagen. De aanbevelingen in het manifest zijn uitgangspunt van het gesprek.

DONDERDAG 3 FEBRUARI:

KLEINE MANIFESTATIE IN DEN HAAG

De tour strijkt neer op het Plein in Den Haag om de landelijke politiek aan te spreken op hun verantwoordelijkheid. Dezelfde 'gesloten jeugdzorg'-bus is daar het middelpunt van een indrukwekkend statement. Met ervaringsdeskundigen en meestrijdende hulpverleners en ambassadeurs. Woordvoerders jeugdzorg uit de Tweede Kamer worden uitgenodigd om langs te komen, met de jongeren en hulpverleners te praten en het manifest aan te nemen.

VRIJDAG 4 FEBRUARI:

UITREIKING HARTENHUIS AWARD

We sluiten de Week van Het Vergeten Kind af met een verrassingsbezoek aan de winnaar(s) van de Hartenhuis Award. Deze reiken we uit aan een aantal hulpverleners, omdat zij iets bijzonders betekenen voor jongeren die met gesloten jeugdzorg te maken hebben (gehad). Door de wijze waarop zij hen hebben geholpen, zijn zij een inspirerend voorbeeld.